

samo ubogi deci knjige in obleko deliti in za uk nemškega jezika skrbeti, ter je že cesarskim uradnikom naravnost prepovedala nadalje se tega društva: „šulvereina“ udeležiti.

S tem je pač dovolj dokazano, da je „šulverein“ društvo, katero ni pravo in priporočevanja vredno in če cesarska vlada nebi branila uradnikom se tega društva udeležiti. Kdo je toraj pošten Slovenec in prijatelj cesarski vladi, kateri smo pokorščino dolžni, se ne bo k „šulvereinu“ pripisati dal. Prajzovskega in Lutrovskega pa mi nič nečemo. Mi smo Avstrijanci, Prajz in njegovi pomagači nič zastoj ne dajo, kakor vrag tudi denarja ne da, kakor pravljica pravi, če mu duše ne zapišete. Vse sorte dobrote se Vam bodo obetale.

Če bote verovali tem prerokom, ostali bote slednjič na cedilu, kakor norci. Pravijo Vam, da duhovnikov ne smete poslušati. Koga pa tedaj? Kdo je Vam za svetovalec in pastirje postavljen, ali privandrani škrici ali pa duhovniki? Duhovniki in krivi preroki se ve da nikoli niso prijatelji. S pastirji najpred proč in čeda je volkova. Ko bi duhovniki Judeževih šulvereinskih grošev lačni bili in se nebi sramovali je sprejemati, o tedaj bi si je tudi lahko zaslužili, potem se ve da bi se Vam pa reklo: le duhovnike poslušajte. Duhovniki so Vaši prijatelji, od Boga Vam postavljevi, ki imajo dolžnost Vas opomniti in opozoriti, če Vam nevarnost preti. Od Vas druga ne tirjajo, kakor dolžno krščansko pokorščino in to, kar jim gre. Odirajo Vas le drugi ljudje: Vaši in njihovi sovražniki. —

Konečno toraj rečem: Šola naj ostane v Kamci slovenska in nemška. Obadva jezika sta potrebna. Naj se Nemci tudi slovenski učijo, kakor se mi nemški učimo, jim ne bo nič škodovalo. V šolskih zadevah pa ima cesarska gosposka govoriti, a ne razni ropotarji in škrici, ki jih je veter Bog zna od kod prinesel. Nemir med Nemci in Slovenci pa ravno le taki privandravci delajo, ki bi vse druga ljudstva radi na Prajzovsko, lutrovsko nemško kopito nabili.

Varujte se toraj takih krivih prijateljev, meritiljev in dobrotnikov. Volk ni bil nikoli ovcam prijatelj, in tudi nikoli dobrih pastirjev hvalil ne bo.

Dostavek vredništva. V Kamci so šulverein krpali v krčmi pri g. Joštu, pa so menda za hišo dolžni ostali. Navzoči so bili: tirolski Nagele, koroški učitelj Gratze, stari Seidl iz Pemskega, nemci: Posch z Murskega polja, Zwetler, meljar v Mariboru, iz spodnje Anstrije, dalje 2 Wiesthalerja, nek Stromayer, Lipp, Klinar iz Srbskega, mariborski trgovec Grubitsch, advokat dr. Lorber. Edini pravi Kamčan je menda le berič Pirkar bil pa Rožpaški Kramberger in Habit, katerega je Wiesthaler seboj potegnil, češ naj da 1 fl. ubogej

deci za obleko. Pravi Kamški Slovenci Hlebič, Mole, Repnik, Ranar, Gaube nečejo o šulvereinske ropotiji ničesar vedeti. Tako je prav. Slava pravim Kamškim Slovincem!

Gospodarske stvari.

Poštne hranilnice.

Počeni od 6. novembra t. l. vpelje se pri avstrijskih poštah hranilnicah nov postopek, ki vložnikom obeta kaj velike koristi ter izpolni željo, katero so obrtniki in trgovci dokaj let sem že tudi brez uspeha do zdaj izrekli.

To je namreč vže na mnogotero stran pretresani promet z nakaznicami v podobi čekov (angl. Checks), kterega je poštno-hranilnični urad poprijel ter ga pred nekaj dnevih, namreč 6. dne novembra, začel.

Dotični ukaz določuje, da se tistim vložnikom poštah hranilnic, kateri imajo v poštah hranilnici čez 100 gl. hranilne imovine, ako zahtevajo, pošlje nakazna knjižica, imajoča po 50 golic ali blanketov za čeke (Checks).

Te golic je treba izpolniti takó, da se vanje zapiše nakazni iznos v cifrah in s pismeni (črkami), in pa kraj in dan s podpisom vred.

Zanimljiva novščina na teh golicah je ta, da imajo po štiri vrste brojk ali eifer (jedinice, desetice, stotice, tisočice), kterih vsaka obseza cifre 1—9. S tem, da se odrežejo ali odstrižejo tiste cifre posamičnih vrst, ktere so višje od cifre v vsaki posamični vrsti potrebne v izraz nakazanega iznosa, onemogočena je povsem izopačba nakazanega iznosa na golic.

Novo občenje z nakaznicami, ki ga e. kr. poštno-hranilnični urad s tem vpeljuje, najde gotovo pri naših obrtnikih in trgovcih jako vdeležbo, kajti po njem bode vložniku mogoče, brez stroškov in vendar varno, hitro in lagotno novne iznose iz svoje hranilne imovine na vse strani v izplačilo nakazovati.

Ako ima vložnik, recimo, na Dunaji komu kaj plačati, popiše golic iz svoje knjižice čekovnice, da si nakazani iznos pri najbližjem poštah uradu v svoji vložni knjižici odpisati — pri čemer ni potreba, da bi on sam osebnó hodil na pošto — in oddá ali pošlje ček (nakaznico) tisti osebi ali firmi, kateri hoče kaj plačati. Le-ta lahko nakazani iznos ali sama pri e. kr. poštah-hranilničnem uradu vzdigne ali pa ček v plačilo kateri tretji osebi dalje oddá. Kdor le-ta ček v 14 dnevih poštah-hranilničnemu uradu predloži, prejme za-nj precej na pokaz nakazni iznos, kajti ček se izplačuje imetniku. (Konec prihodnjí.)

Grof Henrik Attens pa štajersko sadjerejstvo.

II. Iz mariborske okolice udeležilo je se s sadovnimi pridelki Tržaške razstave 6, ki so

bili vsi s svetinjami odlikovani. 1. g. Ferdinand Staudinger. Ta ima svoje sadunosnike deloma v Hlapji sv. Jakobske fare v Slov. goricah pa v Pivoli ob znožji Pohorja v Hočekej nadžupniji. Največ ima zlatih parmen, mašanceljnov, žlahtnih grušk maslenk, mnogo sliv, črešenj in grozdja za zobanje. Največ prodaja sadja na Dunaj in Ogersko. V razstavo je djal sadežev od zlate parmene, dalje parkerjev peping, car Aleksander, knježak, Adamovo parmeno, voščenk (Wachsapfel), poletne in zimske mašanceljne, lederarce, gruške maslenke pečenice (Rostbraune Herbstbutterbirne) in sive jesenske maslenke (Isembart). Priznali mu so srebrno svetinjo. Gotovo so tam tudi cepiči omenjenih sort dobiti.

2. Mariborska hranilnica; ta ima veliko drevesnico. Na razstavi so bili zimski mašanceljni, beli zimski tafeli, zlate parmene, vince. Priznala se je bronasta svetinja.

3. Gospa Marija Furekova v Melji (bronasto medaljo) je poslala: mašanceljne, zlate parmene, šampanjske rejnete (kosmače Marienapfel), kanadaške rejnete, šerzike (russ. Glasapfel, drevo močno rodi), bele zimske tafele, car Aleksander, sive francoske rejnete, rudeče štetinke (vince), rudeče čebularje, bele jesenske maslenke (Kaiserbirn), Dielove maslenke (drevo je prav rodovitno), velike in male zimske gruške.)

4. G. Janez Wagner pri št. Ilji dobil je bronasto svetinjo za svoje ramburje (Frauen-Calville), škarlatne rejnete, bele tafeljne, rožneke, ananas-kosmače, šampanjske rejnete, Basamana, mašanceljne, orlejanske rejnete, lederarce drobne, zlate parmene, Gdanske robače, kardinale, zelene rejnete, Blenheimske renejte, pisance.

5. Grof Nugent v Hausambacher ima velike sadunosnike polne žlahtnih sort. Prejel je zlato svetinjo. Jabelčne sorte mu so: zlata parmena (jako rodovitna) zlati angleški peping (izvrstno rodi) beli žlahtni zimski tafelj (bogato rodi), rejneta voščenska (obilno rodi), rejneta karmelitarca (dobro rodi), škofovska (precej dobro rodi), siva francoska rejneta (vedno bogato rodi), kasselska rejneta (izvrstno drevo), štajerske devičnice (dobro), mašanceljni (izvrstno) malarsko jabelko (Malerapfel, bogato rodi), pohorski mašanceljni (vsako leto izvrstno rodi pa sad ne diši), čebularski borsič (izvrstno) zimske vince (rado rodi); 100 kilo ovega sadja poprek prodava grof 100 kilo za 6—7 fl. Grušek pa ima teh: bele jesenske maslenke (Kaiserbirn, v dobri zemlji drevo bogato rodi), Die love maslenke (izvrstno rodi), gruške smokve (obilno rodi), dobra Lojza (izvrstno) mačja glava (izvrstno). Za 100 kilo zahteva in dobiva posestnik poprek 10 fl.

6. G. Daniel Ramuta pri sv. Martinu pod Wurmbergom. V tej fari so pridni sadferejei. Pridelajo povprek 4000 hektolitrov mašanceljnov, 4000 hektolitrov mešanih sort, 1300 namiznih sort (pariških ramburjev, zlatih rejnet in rejnet karmelitaric, sivih in rudečih kosmačev, tefeljnov) in po 2500 hektolitrov grušek. Mašanceljne prodavajo po 3 fl. hektoliter, mešane sorte po 2—2 $\frac{1}{2}$ fl., namizni sadež 100 po 1—3 fl. ali 6 kr. kilo. G. Ramuta je dobil v Trstu bronasto svetinjo. Najbolje mu rodijo: mašanceljni, zlate parmene, pariški ramburji, golobec, pisani ramburji, srednje pa: rejneta Bredova, jesenska rejneta, rusko jabelko (Glasapfel), rudeče vince, štetinke, rajnete karmelitarce, mačja glava, (gruška velika, izvrstno rodi) pa gruške maslenke rimljanke.

(Dalje prihodnjič.)

Sejmi 24. nov. sv. Marjeta na Pesnici, 26. nov. Loče, Kaniža ptujska, Ptuj, Wildon, 29. nov. Gradec, 30. nov. sv. Andraž v Slov. goricah, Celje, Rogatec, Strass, Veržej, Bizelj, Svičina.

Dopisi.

Iz Maribora. (Čitalnica — mesto — okraj — Nagele). V čitalnici so za vsaki četrtek priredili zabavne večere. Prvega dne 15. t. m. se je mnogo čitalničarjev udeležilo, tudi več hrvatskih oficirjev, ki tukaj bosenske mape izdelujejo. Jihova navzočnost je Slovence jako razveselila. V nedeljo je g. dr. Janko Sernec prav zanimivo čital o slovutih Kozakih. Hvala mu! — Mesto Maribor ima drugo leto 236.250 fl. stroškov, a 204.229 fl. dohodkov, toraj treba meščanom samo 32.022 fl. doplačati. Samo od „sparkase“ potegnejo 30.000 fl. To je res vrla krava mlekarica za meščane; v kljub temu pa morajo dolžniki hranilničnega advokata dr. Duhača, ki kot župan vleče 1500 fl. plače, sami plačevati, ker zamudnikom „Mahnschreiben“ določilja 2—3 fl. vsakega. Schmiderer-Seidlnov okrajni zastop naznanja, da bo l. 1884 potreboval 40.430 fl. Nič pa ne pové ali je Seidl tistih 4000 fl. od „kreisamta“ uže vrnil ali ne, plačuje li obresti od njih, tudi ni jasno, ali plača mesto kaj za krejski vrt, ki ga je v javni prostor spremenilo? — Šulvereinski pravak profesor Nagele je v Hočah pri g. Serneci hudo roval: Nemce je prispodabljal psom, Slovence mačkam. Je li tedaj on človek, ki ga veseli, če psi mačke grizejo? Udrihal je tudi po mešnikih, učiteljih, slovenskih domoljubih, katere je imenoval tate znikavce „Beutelschneider“. Da je pa privandranec nemško-liberalni poslanec mariborski znani Brandstetter v kajhi sedel, ker je celó vlado za 64.000 fl. oškodoval, tega se vé ta novi privandranec neče vedeti. Kmetom se je režal, da se bodo pred plug sami